



Ημερομηνία: 23 Μαρτίου 2022
Διάρκεια: 1 ώρα και 30 λεπτά

Βαθμός:

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΝΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ

Ονοματεπώνυμο:

Όνομα πατέρα: Τηλ.

Όνομα μητέρας: Τηλ.

Διεύθυνση:

Διάρκεια εξέτασης: 1 ώρα και 40 λεπτά

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από τέσσερα (4) μέρη και δεκατέσσερις (14) σελίδες.

Οδηγίες:

Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υλικού (τίπεξ).

Να γράφετε μόνο με μπλε ή μαύρο μελάνι.

Η τελευταία σελίδα (14) μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως πρόχειρη.

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΑΓΝΩΣΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

[20 μονάδες]

Αφού μελετήσετε προσεκτικά το πιο κάτω κείμενο, να απαντήσετε σε ΟΛΕΣ τις ερωτήσεις.

Η αξία της ειρήνης

§1 «Η ειρήνη είναι ένα δώρο από τον Θεό και ταυτόχρονα ένα καθήκον για όλους». Ειρήνη, μια λέξη που ταυτίζεται με την ισότητα, το αίσθημα του δικαίου, την ανθρωπινή ευτυχία και την ενότητα των λαών. Είναι η εγγύηση της ζωής, η δύναμη και η δημιουργία της. Στις μέρες μας, ωστόσο, **κυριαρχούν** οι εικόνες του πολέμου, του πόνου, της βίας και γενικότερα του εχθρικού κλίματος. Όλα αυτά μας κάνουν **να αισθανόμαστε** ανασφάλεια και φόβο για το μέλλον της ανθρωπότητας. Αυτές οι συνέπειες του πολέμου, λοιπόν, κάνουν πιο έντονη την επιθυμία για οριστική απαλλαγή από τους πολέμους και επικράτηση της ειρήνης σε όλο τον κόσμο.

§2 Τα παιδιά είναι η κοινωνική ομάδα που βρίσκεται σε μεγαλύτερο κίνδυνο κατά τη διάρκεια των πολέμων. Οι συνέπειες των πολέμων στη ζωή των παιδιών είναι καταστροφικές, αφού ο πόλεμος τους προκαλεί δυστυχία και βαθιά ψυχικά τραύματα. Τα παιδιά χάνουν την αθωότητα, την ευτυχία τους και την **ανεμελιά** της παιδικής τους ηλικίας. Η μαρτυρία ενός παιδιού που βιώνει τον πόλεμο στην Ουκρανία είναι χαρακτηριστική: «*Συνέχεια αναρωτιόμαστε απελπισμένα: Γιατί πρέπει να γίνεται ο*

πόλεμος; Γιατί οι άνθρωποι δεν μπορούν να ζήσουν ειρηνικά; Γιατί όλη αυτή η καταστροφή; Αλήθεια, γιατί φτιάχνουν ολοένα μεγαλύτερα αεροπλάνα με όλο και πιο βαριές βόμβες; Γιατί σπαταλούν δισεκατομμύρια κάθε μέρα για τον πόλεμο; Μήπως οι άνθρωποι είναι τρελοί;». **Ο πόλεμος είναι μια αδιάκοπη τρέλα, χωρίς λογική και οι ισχυροί της γης πρέπει, επιτέλους, να αναλάβουν τις ευθύνες τους.**

§3 Αδιαμφισβήτητα, οι άνθρωποι «διψούν» για την επικράτηση της ειρήνης, αφού μέσα από αυτήν προκύπτουν πολλά οφέλη για την κοινωνία. Αρχικά, η ειρήνη είναι η βάση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Σύμφωνα με τα άρθρα της Οικουμενικής Διακήρυξης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, η ειρήνη αποτελεί βασικό ανθρώπινο δικαίωμα και η παραβίασή της συνδέεται με την παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Παράλληλα, το ειρηνικό κλίμα βοηθά στην αρμονική συμβίωση των λαών και κατ' επέκταση στη δημιουργία αισθήματος ευτυχίας, ψυχικής γαλήνης και συναδέλφωσης. Επιπλέον, η ειρήνη βοηθά και στην οικονομία, αφού σε περιόδους ειρήνης παρατηρείται ανάπτυξη του εμπορίου ανάμεσα στους λαούς. Τέλος, σε ατομικό επίπεδο, ο άνθρωπος μαθαίνει να αποδέχεται τη διαφορετικότητα και να υιοθετεί τη συνεργασία ως στάση ζωής.

§4 Για να επικρατήσει η παγκόσμια ειρήνη πρέπει, πρώτα, να υπάρξουν ορισμένες προϋποθέσεις. Η σημαντικότερη προϋπόθεση είναι οι άνθρωποι να συνειδητοποιήσουν τα αίτια του πολέμου και τις άσχημες **συνέπειες** που προκαλεί στις ζωές μας. Ο πόλεμος μοιάζει με ένα αχόρταγο τέρας ή με μια κρύα μηχανή, που χωρίς λογική και συναισθήματα, οδηγεί τους ανθρώπους στη δυστυχία. Άλλη προϋπόθεση είναι η καλλιέργεια του διαλόγου σε ατομικό επίπεδο και σε επίπεδο κρατών. Οι άνθρωποι αλλά και οι κυβερνήσεις των κρατών, είναι καλό να λύνουν **ειρηνικά** τις διαφορές τους μέσα από τον διάλογο. Ακόμη, ουσιαστική προϋπόθεση για να επιτευχθεί η ειρήνη είναι όλα τα κράτη να σταματήσουν να οπλίζονται, να μην ξοδεύουν, δηλαδή, χρήματα στην κατασκευή όπλων. Είναι, λοιπόν, τόσο σημαντικό οι άνθρωποι να λάβουν μέτρα για να επικρατήσει επιτέλους η ειρήνη σε όλο τον κόσμο!

§5 Αναντίρρητα, το σχολείο μπορεί να συμβάλει σε μεγάλο βαθμό ώστε **να «ριζώσει»** η ειρήνη στις καρδιές μας και να υπάρξει προσωπική και παγκόσμια πρόοδος. Για παράδειγμα, οι δάσκαλοι πρέπει να διδάξουν στους μαθητές τους την αξία του

σεβασμού και της ειρήνης. Επιπρόσθετα, πρέπει να φροντίζουν να είναι οι ίδιοι σωστά πρότυπα για τα παιδιά διδάσκοντας την εξάλειψη των διακρίσεων, του ρατσισμού, του εκφοβισμού και της αδικίας. Τέλος, πολύ σημαντικό είναι να φέρουν τα παιδιά σε επαφή με άλλους λαούς και πολιτισμούς, για να μάθουν να σέβονται και να αγαπούν το διαφορετικό. Μόνο τότε θα επικρατήσει η ειρήνη στον κόσμο. Μόνο τότε ο κόσμος μας θα γίνει καλύτερος.

Ερωτήσεις κατανόησης κειμένου:

1. Σύμφωνα με το κείμενο «Οι συνέπειες των πολέμων στη ζωή των παιδιών είναι καταστροφικές». α) Αφού εντοπίσετε στο κείμενο, να καταγράψετε δύο (2) συνέπειες, που προκαλεί ο πόλεμος στα παιδιά και β) να αναφέρετε ποια από αυτές, κατά τη γνώμη σας, είναι η πιο σοβαρή και γιατί;

(4 μονάδες)

2. Σύμφωνα με το κείμενο, **«Ο πόλεμος είναι μια αδιάκοπη τρέλα, χωρίς λογική και οι ισχυροί της γης πρέπει, επιτέλους, να αναλάβουν τις ευθύνες τους».**

α) Συμφωνείτε ή διαφωνείτε με την πιο πάνω άποψη; Να αιτιολογήσετε την άποψή σας με δύο (2) επιχειρήματα.

(4 μονάδες)

β) Φανταστείτε ότι βρίσκεστε στη θέση του παιδιού από την Ουκρανία που βιώνει τον πόλεμο. Τι θα λέγατε στους ισχυρούς της γης;

(2 μονάδες)

3. Να εντοπίσετε στο κείμενο και να καταγράψετε **δύο (2) προϋποθέσεις** που πρέπει να υπάρξουν για να επικρατήσει η ειρήνη στον κόσμο.

(4 μονάδες)

4. α) Αφού εντοπίσετε στο κείμενο, να καταγράψετε **δύο (2) τρόπους** με τους οποίους το σχολείο μπορεί να βοηθήσει στην επικράτηση της ειρήνης και β) να παρουσιάσετε με ποιον τρόπο θα θέλατε να γίνεται το μάθημα της Ιστορίας στο σχολείο σας, ώστε να βοηθήσει εσάς και τους συμμαθητές σας να καταλάβετε την αξία της ειρήνης.

(6 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

[5 μονάδες]

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

- 1. Να γράψετε ένα (1) μονολεκτικό συνώνυμο για κάθε μία από τις πιο κάτω υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου, διατηρώντας τον γραμματικό τους τύπο.**
(2 μονάδες)

α) κυριαρχούν = _____

β) να αισθανόμαστε = _____

γ) ανεμελιά = _____

δ) συνέπειες = _____

- 2. Να γράψετε ένα (1) μονολεκτικό αντίθετο για κάθε μία από τις πιο κάτω υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου, διατηρώντας τον γραμματικό τους τύπο.**
(2 μονάδες)

α) ειρηνικά ≠ _____

β) να ριζώσει ≠ _____

γ) αδικίας ≠ _____

δ) να σέβονται ≠ _____

- 3. Αφού σχηματίσετε σύνθετες λέξεις, με βάση τα πιο κάτω συνθετικά, να σχηματίσετε μία πρόταση με καθεμιά από αυτές, ώστε να φαίνεται η σημασία τους.**

(1 μονάδα)

α) χτύπος – καρδιά Σύνθετη λέξη: _____

Πρόταση:

β) ήλιος - βασιλεύω Σύνθετη λέξη: _____

Πρόταση:

ΜΕΡΟΣ Γ΄: ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

[35 μονάδες]

1. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω προτάσεις, βάζοντας το ρήμα της παρένθεσης στον χρόνο που ορίζεται σε κάθε περίπτωση, στο σωστό πρόσωπο και στον σωστό αριθμό.
(6 μονάδες)

α) Η κακοκαιρία _____ (εξαπλώνομαι, υπερσυντέλικος) με μεγάλη ταχύτητα σε όλη τη χώρα.

β) Η δασκάλα που είχα στο δημοτικό, _____ (εκφράζω, παρατατικός) πάντα την άποψή της με καλλιέπεια.

γ) Αφού _____ (αναλαμβάνω, αόριστος) την ευθύνη που του αναλογούσε, είμαι σίγουρος τώρα πια, πως _____ (αποδεικνύω, στιγμιαίος μέλλοντας, γ' πρόσωπο ενικού) σε όλους το μέγεθος της υπευθυνότητάς του.

δ) Τα σπίτια _____ (ερημώνομαι, παρακείμενος) από τη φονική πυρκαγιά.

ε) Μέχρι να έρθεις _____ (ολοκληρώνω, συντελεσμένος μέλλοντας) την εργασία μου.

2. Να μεταφέρετε τις πιο κάτω προτάσεις από την ενεργητική στην παθητική σύνταξη ή αντίστροφα, κάνοντας τις απαραίτητες αλλαγές. (6 μονάδες)

α) Οι εργάτες είχαν διασωθεί από το σωστικό συνεργείο.

β) Ο καθηγητής επιβραβεύει τον επιμελή μαθητή για την επίδοσή του.

γ) Η ενοχή του αποδείχτηκε από τις μαρτυρίες των περαστικών.

3. Να συμπληρώσετε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του επιθέτου που βρίσκεται σε παρένθεση. (6 μονάδες)

α) Οι καλοί μαθητές θαυμάζουν τις _____ (μεγαλοφυής) ιστορικές προσωπικότητες.

β) Οι αντίπαλοι παραβίασαν τους όρους της _____ (διεθνής) συμφωνίας με αποτέλεσμα την έναρξη των εχθροπραξιών.

γ) Ο ουρανός είχε ένα παράξενο _____ (σταχτής) χρώμα.

δ) Οι φίλοι δείχνουν πάντα _____ (πολύς) κατανόηση.

4. Να βάλετε τα επίθετα και τα επιρρήματα, τα οποία βρίσκονται στην παρένθεση, στο κατάλληλο μονολεκτικό παραθετικό. (6 μονάδες)

α) Είναι _____ (καλός, υπερθετικός) μαθητής, πρωτεύει σε όλα τα μαθήματα.

β) Ο φεινός χειμώνας ήταν _____ (ψυχρός, συγκριτικός) από τον περσινό.

γ) Συνάντησα έναν _____ (συμπαθής, υπερθετικός) γεράκο με καλή καρδιά, που μιλούσε _____ (απλά, συγκριτικός), μα και _____ (σοφά, συγκριτικός) από τον καθένα.

δ) Έδειξε _____ (λίγος, υπερθετικός) ενδιαφέρον για το μάθημα γι' αυτό δεν πέτυχε το επιθυμητό αποτέλεσμα.

5. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους υπογραμμισμένους όρους των πιο κάτω προτάσεων (υποκείμενο, κατηγορούμενο, αντικείμενο, άμεσο αντικείμενο, έμμεσο αντικείμενο).

(5 μονάδες)

α) Τον ενάρετο άνθρωπο χαρακτηρίζει η τιμιότητα.

β) Τα εντομοκτόνα αποδείχτηκαν ζημιογόνα για το περιβάλλον.

γ) Του είπα την αλήθεια και ξαλάφρωσα!

δ) Οι πρόσφυγες έχουν ανάγκη από βοήθεια.

6. Να συμπληρώσετε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του ουσιαστικού που βρίσκεται σε παρένθεση. Να βάλετε το αντίστοιχο άρθρο, όπου χρειάζεται.

(6 μονάδες)

α) Οι τιμές _____ (το προϊόν, γενική πληθυντικού) αυξήθηκαν ραγδαία τον τελευταίο χρόνο.

β) _____ (το δάσος, ονομαστική πληθυντικού) είναι «ο πνεύμονας» της γης, ας τα προστατεύσουμε!

γ) Στο συνέδριο, ακούσαμε _____ (ο εκπρόσωπος, αιτιατική πληθυντικού) _____ (η κοινότητα, γενική ενικού) των μαθητών.

δ) Ο καθηγητής ελέγχει _____ (η πρόοδος, αιτιατική ενικού) των σπουδαστών με μηνιαία διαγωνίσματα.

ε) _____ (ο εισαγγελέας, ονομαστική πληθυντικού) διακρίνονται για την εντιμότητα και την ακεραιότητά τους.

ΜΕΡΟΣ Δ΄: ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΥ ΛΟΓΟΥ (ΕΚΘΕΣΗ)

[40 μονάδες]

Ζείτε στην Κύπρο, σε ένα ημικατεχόμενο νησί, στο οποίο εδώ και 48 χρόνια καταπατείται η αξία της ειρήνης.

Σε μια επιστολή που θα στείλετε σε έναν φίλο σας που ζει στο εξωτερικό, αφού περιγράψετε τις φυσικές ομορφιές του νησιού σας, να εκφράσετε τα συναισθήματά σας για το γεγονός ότι η μισή σας πατρίδα είναι σκλαβωμένη. Τέλος, να εξηγήσετε με επιχειρήματα, γιατί η ειρήνη είναι πολύ σημαντική αξία για τον άνθρωπο.

(Έκταση: 200-250 λέξεις)

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

This image shows a full page of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a template for handwriting practice or general writing. There are no margins, text, or other markings on the page.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

ΠΡΟΧΕΙΡΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

-ΤΕΛΟΣ-

ΚΑΘΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!